

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122349636
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122349636.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci navrhovateľa Z. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. L. XX, St B., B XJP, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, právne zast. JUDr. Petrom Bacikom, so sídlom Lazovná 45, Banská Bystrica, proti osobe, ktorá podľa navrhovateľa porušuje právo (matka maloletých detí) C. O., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom M. XX, XXX XX T., právne zast. JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, o návrhu na nariadenie návratu maloletých detí O., K., nar. XX.XX. XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom X. L. XX, St B., B XJP, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, t. č. obaja na adrese matky, zast. procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, o návrhu otca maloletých detí na nariadenie vhodných opatrení, takto

rozhodol:

I. Otec Z. O., nar. XX. XX. XXXX je dočasne o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým K. O., nar. XX. XX. XXXX a R. O., nar. XX. XX. XXXX každú stredu každý týždeň v kalendárnom roku v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. stredoeurópskeho času telefonicky alebo prostredníctvom aplikácie umožňujúcej videohovor.

II. Matka C. O., rod. N., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á zabezpečiť uvedenú formu kontaktu telefonicky alebo prostredníctvom aplikácie umožňujúcej videohovor poskytnutím telefónneho čísla otcovi, zabezpečením zariadenia s aplikáciou umožňujúcou videohovor a v stanovenom čase zabezpečiť prítomnosť maloletých detí O. K., nar. XX. XX. XXXX a R., nar. XX. XX. XXXX.

III. Otec Z. O., nar. XX. XX. XXXX je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým K. O., nar. XX. XX. XXXX a R. O., nar. XX. XX. XXXX v dňoch od 19. 08. 2022 od 10.00 hod. do 23. 08. 2022 do 17.00 hod. a od 10. 09. 2022 od 9.00 hod. do 13. 09. 2022 do 17.00 hod. na území Slovenskej republiky.

IV. Otec je o p r á v n e n ý v stanovené dni a hodiny maloleté deti od matky prevziať pred vchodom do jej obytného domu a je p o v i n n ý maloleté deti matke v stanovené dni a hodiny odovzdať pred vchodom do jej obytného domu.

V. Matka je p o v i n n á maloleté deti na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletými deťmi umožniť.

VI. Súd dočasne z a k a z u j e rodičom maloletých detí premiestniť maloleté deti O., K., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX z územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho súhlasu súdu, a to až do dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/101/2022 o návrhu otca na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu, do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.

VII. Súd dočasne z a k a z u j e maloletým deťom O., K., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX opustiť územie Slovenskej republiky s akoukoľvek inou osobou bez predchádzajúceho súhlasu súdu, a to až do dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/101/2022 o návrhu otca na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu, do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.

VIII. Súd nariaďuje zapísať zákaz premiestnenia maloletých detí O., K., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX z územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho súhlasu súdu do evidencie Úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky.

IX. Súd nariaďuje zapísať blokáciu cestovných pasov maloletých detí O., K., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX do evidencie Úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky.

X. Súd ukladá rodičom maloletých detí povinnosť oznámiť súdu akúkoľvek zmenu miesta pobytu maloletých detí na území Slovenskej republiky, t. j. z adresy M. XX, XXX XX T..

XI. Toto uznesenie trvá do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 37P/101/2022.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na tunajšom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 37P/101/2022 o návrhu navrhovateľa, otca maloletých detí, ktorý bol súdu doručený dňa 23.06.2022, na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu, do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Veľká Británia“), pri neoprávnenom premiestnení maloletých detí matkou na územie Slovenskej republiky. Navrhovateľ v návrhu vo veci samej uviedol, že sa s matkou maloletých detí zoznámil v roku 2014. Matka už mala dieťa z predchádzajúceho vzťahu, a to maloletého K., nar. XX. XX. XXXX. Na Okresnom súde Bratislava I bol preto spustený adopčný proces, ktorý vyvrcholil rozhodnutím o osvojení, na základe ktorého bol navrhovateľ zapísaný do rodného listu maloletého ako otec dieťaťa. Druhý syn R., nar. XX. XX. XXXX pochádza z ich manželstva. Ako rodina sa najskôr presťahovali zo Slovenska do Rakúska, odtiaľ do Holandska a v júni 2021 sa presťahovali do Veľkej Británie. Deti si na zmenu veľmi rýchlo zvykli, začali navštevovať základnú školu St Peter's school, St B.. Zásadné problémy v partnerskom vzťahu nastali v septembri 2021, kedy sa manželka navrhovateľovi priznala k nevere a uviedla, že sa chce rozviesť. V decembri 2021 sa mu priznala, že čaká dieťa s iným mužom a zároveň priznala, že mala opakované pomery s rôznymi mužmi. Popri rozvodovom konaní začalo na Rodinnom súde vo Watforde na podklade návrhu navrhovateľa zo dňa 28.02.2022 prebiehať aj konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktorým žiadal, aby boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti a zároveň, aby bolo matke zakázané opustiť s deťmi územie Veľkej Británie. Dňa 03. 06. 2022 mu matka povedala, že ide s deťmi na výlet aj s jej matkou (starou matkou maloletých), ktorá bola u nich práve na návšteve. Odvtedy ich nevidel. Matke večer okolo jedenástej napísal správu či sú v poriadku. Snažil sa jej dovolať, pričom už mu odpovedal slovenský hlas operátora o nedostupnosti účastníka. Vtedy zistil, že matka deti zobrala na Slovensko, čo obratom oznámil na polícii vo Veľkej Británii. Tvrdil, že matka dňa 03. 06. 2022 neoprávnenne (bez jeho súhlasu) premiestnila ich maloleté deti mimo územia Veľkej Británie a následne ich neoprávnenne zadržila na území Slovenskej republiky. Deti sú vo Veľkej Británii poistené, majú tam povolený pobyt až do konca roka 2024, boli plnohodnotne začlenené do výchovnovzdelávacieho procesu v škole, ktorú navštevovali.

2. Počas prebiehajúceho konania otec maloletých detí prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručil súdu dňa 04.08.2022 Odpoveď na výzvu súdu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného (vhodného) opatrenia. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal, aby bol oprávnený sa stretávať s maloletým K. a R. každú stredu každý týždeň v kalendárnom roku od 18:00 hod. do 18:30 hod. stredoeurópskeho času prostredníctvom mobilného telefónu. Ďalej žiadal, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v dňoch od 19.08.2022 od 10:00 hod. do 23.08.2022 do 17:00 hod. a od 10.09.2022 od 09:00 hod. do 13.09.2022 do 17:00 hod. na území Slovenskej republiky, kedy by bol oprávnený v stanovené dni a hodiny maloleté deti od matky prevziať pred vchodom do jej obytného domu a povinný maloleté deti matke v stanovené dni a hodiny odovzdať pred vchodom do jej obytného domu. Matka by bola povinná maloleté deti na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletými deťmi umožniť. Na záver žiadal, aby žiaden z účastníkov nemal nárok na náhradu trov konania.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že s deťmi po ich únose matkou bol v kontakte len niekoľkokrát telefonicky a jedenkrát osobne. Matka mu nie vždy zodvihne telefón a keď mu aj zavolá naspäť, z pracovných dôvodov nie vždy sa mu dá telefón zodvihnúť. Keď sa mu už aj podarí s

deťmi spojiť, vždy to je len na pár minút, pričom má pocit, akoby boli deti neustále kontrolované a nemohli sa normálne rozprávať. Chcel, aby po dobu návratového konania boli stanovené pevné pravidlá, kedy bude môcť byť s deťmi v kontakte, aby si mohli všetci zainteresovaní prispôbiť svoj čas a aby im to aj matka umožnila, pričom by takto mohol byť s deťmi v kontakte na pravidelnej báze. Ďalej uviedol, že matke písal dňa 23. 06. 2022, že by chcel pravidelne navštevovať maloletých každý druhý víkend, pričom toto mu bolo prvýkrát umožnené dňa 02. 07. 2022. V sobotu 02. 07. 2022 vyrazil z C. do T., do domácnosti, kde matka v súčasnosti býva s maloletými. Dúfal, že si s deťmi budú môcť užiť spoločný čas tak, ako na to boli zvyknutí. Stará matka mu otvorila dvere a umožnila vstup do domu. V dome bol okrem matky a starej matky aj brat matky. Výslovne mu zakázali zobrať maloletého R. na ruky, hoci sa toho syn sám dožadoval, bol pod neustálym dohľadom, pretože vo dverách vždy niekto stál. Maloletý K. bol mĺkvy, očividne vystrašený z celej situácie. S deťmi sa nemohol prakticky vôbec rozprávať. Matkin brat ho pred deťmi otvorene osočoval. Dopytoval sa matky či by nemohol zobrať deti niekde von, na čo sa následne išli spolu kúpať na jazero. Maloletý R. chcel ísť s ním v aute, čo mu matka neumožnila, nasilu maloletého plačúceho vtiahla do auta. K jazero s nimi išli ďalší 4 ľudia, ktorých nepoznal, dvaja muži a dve ženy. Deti sa kúpali a hrali s týmito cudzími ľuďmi vo vode tak, že k nim nemal prakticky žiadny prístup. Asi po dvoch hodinách matka pobyt pri jazere ukončila, preto sa s deťmi rozlúčil a odišiel späť do C.. Poukázal, že matka má naplánovaný termín pôrodu na koniec augusta 2022, pričom má za to, že matka nebude schopná sa osobne starať o maloletých a je absurdné, aby starostlivosť o maloletých im poskytovali iní rodinní príslušníci, keď majú otca, s ktorým prežili celý doterajší život a ktorý im starostlivosť poskytovať chce a vie. Ďalej konštatoval, že je pripravený cez obdobie, keby by mala byť matka v nemocnici, prísť na Slovensko, byť so synmi a takýmto spôsobom si plniť rodičovské povinnosti k deťom. Je ochotný a schopný zostať na Slovensku koľko bude potrebné, aby deťom poskytol starostlivosť v čase, keď matka z objektívnych príčin súvisiacich s pôrodom, túto nebude schopná poskytovať. Bez ohľadu na to či sa dňa 09. 09. 2022 uskutoční pojednávanie vo veci samej, považoval za vhodné, aby súd upravil osobný styk s deťmi aj po pojednávaní, keďže sa bude nachádzať na Slovensku. Poukázal, že si je plne vedomý prebiehajúcich konaní na Slovensku (návratové konanie), ako aj vo Veľkej Británii (úprava práv a povinností k deťom), pričom ak by zobral deti späť do Veľkej Británie bez súhlasu druhého rodiča, malo by to vo vzťahu k minimálne konaniu vo Veľkej Británii preňho diskvalifikačné účinky a deti by boli s najväčšou pravdepodobnosťou zverené do starostlivosti matky. Nakoľko Veľká Británia už nie je v Európskej únii, nepatrí medzi štáty schengenského priestoru, vycestovanie s deťmi do Veľkej Británie je preto bez súhlasu matky alebo súdu, nereálne, a preto akékoľvek obavy s tým spojené sú bezpredmetné. Otec sa výslovne zaviazal, že v prípade, ak súd nariadi neodkladné opatrenie a umožní mu styk s deťmi bez prítomnosti matky, deti nezoberie mimo územia Slovenskej republiky a vráti jej ich v zmysle rozhodnutia súdu. V prílohe súdu predložil zápis zo stretnutia na britskom súde zo dňa 16. 06. 2022, správy s matkou a správu z ÚPSVaR Zvolen zo dňa 16. 06. 2022.

4. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „centrum“) písomným podaním dňa 04.08.2022 oznámilo, že vedie spisovú dokumentáciu maloletých detí v únosovom konaní a spolupracuje s partnerským orgánom vo Veľkej Británii. Na základe žiadosti otca maloletých detí kontaktovalo centrum dňa 14. 06. 2022 matku maloletých detí so „Žiadosťou o návrat maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu.“ Súčasťou tejto žiadosti bola aj výzva na vyjadrenie stanoviska k predmetnej veci spolu s vyjadrením o záujem v súvislosti s uskutočnením zmierovacieho konania. V rovnaký deň centrum zaslalo ÚPSVaR ZV Žiadosť o poskytnutie súčinnosti s požiadavkou o prešetrenie sociálnych pomerov maloletých detí a zistením či má matka maloletých detí záujem o zmierlivé riešenie v predmetnej veci. Dňa 16. 06. 2022 sa matka písomne vyjadrila, že má záujem o zmierlivé riešenie predmetnej veci prostredníctvom zmierovacieho konania. Matka dňa 14.07.2022 kontaktovala centrum a vo svojom stanovisku uviedla, že: „...stratila víza a na základe toho stratila legálny status vo Veľkej Británii, čoho výsledkom je nemožnosť získania akejkoľvek podpory od štátu, nemožnosť prenájmu nehnuteľnosti a vyhostenie z krajiny. Keďže je vo veľmi pokročilom štádiu tehotenstva, v zlom psychickom a fyzickom stave a zlej sociálnej pozícii, do ktorých ju dostal bývalý exmanžel, ako jediné zodpovedné riešenie pripadalo navrátenie sa s maloletými deťmi na Slovensko. Deti tu majú rodinu, zázemie, kamarátov, školu, škôlku a majú poskytnuté stabilné prostredie plné lásky a podpory...“

5. ÚPSVaR ZV doručil súdu dňa 05.08.2022 písomné vyjadrenia vrátane správy zo šetrenia pomerov, kde uviedol, že prešetril aktuálne rodinné pomery u matky a vykonal pohovor s maloletými deťmi bez prítomnosti matky. Rodinný dom, v ktorom v súčasnosti bývajú je v osobnom vlastníctve starej matky. V rodinnom dome žije stará matka maloletých detí zo strany matky, ktorá je na starobnom dôchodku. Matka uviedla, že plánuje žiť aj s maloletými deťmi na Slovensku u svojej matky, kde majú aj trvalý pobyt.

Maloletý K. ukončil 3. ročník na ZŠ J. B. vo T., kde sa adaptoval a do školy chodil rád a maloletému R. matka vybavila súkromnú materskú škôlku „Z.“ na ulici J. E. vo T.. Ďalej uviedla, že na Slovensku sa maloleté deti rýchlo adaptovali, majú už aj kamarátov a blízkych príbuzných, sú spokojnejšie. Otec je v kontakte s maloletými deťmi cestou video hovorov, a to 1x až 2x za týždeň. Otec navštívil bydlisko matky dňa 02. 07. 2022, zdržal sa asi 1 hod. potom uviedol, „že chce ísť niekde preč, von“, tak matka zariadila, aby sa išli okúpať na jazerá do Banskej Štiavnici, potom okolo 15.00 hod., keď sa vracali, matka pozvala otca na „pozdňý obed“, otec povedal, že „nie“ a že ide k rodine - do C.. Otec sa venoval, len R. a K. povedal mame, že „otec sa ma ani nespýtal, že ako bolo v škole, ako sa mám“. Uviedla, že otec neuhrádza výživné. Matka sa snažila s otcom dohodnúť aj cestou mediátora, ale otec nebol prístupný a nesúhlasil ani s návrhom matky na oddelené bývanie a ani o zmierovacie konanie. Nakoľko matka žila vo Veľkej Británii ilegálne, nemala možnosť iného bývania a preto sa rozhodla pricestovať na Slovensko. V minulosti sa matka zamestnala, vždy sa snažila nájsť si nejakú prácu, naposledy pracovala ako predavačka (distribúcia výpočtovej techniky). Vzhľadom na zistené skutočnosti ÚPSVaR ZV konštatoval, že matka má na tento čas vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie plnohodnotnej osobnej starostlivosti maloletým deťom.

6. ÚPSVaR ZV vykonal s maloletými deťmi aj osobný pohovor bez prítomnosti matky. Ako prvý s ÚPSVaR ZV komunikoval K., ktorý hneď na úvod uviedol, že „mám sa tu dobre“, v škole je „super“, pričom ukončil 3. ročník. Chodil do školy krátko a dali mu taký papier, že dobre ukončil školu (vysvedčenie). Ďalej uviedol, že to prostredie, v ktorom teraz žije je mu známe, lebo chodili aj predtým na Slovensko, že má tu aj kamarátov, že na Slovensku je „super“ a že je tu aj dobrá strava, najradšej má bryndzové halušky. Chodia aj plávať na Štiavnické jazerá, alebo aj v zime lyžovať. Teší sa aj na bračeka, ktorý sa už narodí. Vzťah s bratom majú dobrý, občas sa pohádajú alebo pobijú, ale je to také normálne. Otec ich bol pozrieť, ale vôbec sa o neho nezaujímal, že sa ho ani nespýtal „ako sa mám“, „ako sa mi býva“, „ako bolo v škole“ a ani im nič nedoniesol. Niekedy si volajú cez videohovor. Veľmi si rozumie s U. (brat matky), pozerajú filmy, chodia na výlety. S otcom sú kamaráti, niekedy je „fajn“ a niekedy ho „bil aj silno“ a „niekedy málo“. Na otázku či sa s ním rozprávali nejaké tety v Anglicku, uviedol, že „jedenkrát boli v škole tety za mnou sa rozprávať, ale už si nepamätám o čom sme sa rozprávali“. Potom uviedol, že na „Slovensku je lepšie ako v Anglicku“. Na otázku, kde by chcel bývať, uviedol, že „1 roka na Slovensku a 1 roka v Holandsku, ale s maminou“. Na otázku ako si rozumie so starkou, povedal, že „starká je fajn, robí s nami srandy a srandovne nás upozorňuje, je dobrá“. Na otázku s kým by chcel bývať, uviedol, že „s maminou“, ale do Anglicka by chcel vycestovať, pozrieť kamarátov a s otcom by sa chcel stretávať len tak, „ako ja budem chcieť“. Na otázku, keby mal čarovný prútik, čo by si prial, tak uviedol, že by chcel cestovať časom na svoje narodeniny (24.08.). Ako druhý komunikoval maloletý R., ktorému spočiatku nebolo rozumieť a sám povedal, že nevie povedať „r“, ale postupne sa to upravilo. Na úvod uviedol, že „Na Slovensku sa mi veľmi nechce byť, chcel by som ísť do Anglicka, lebo tam je d'odo (otec) a počítač, lebo oni sa nedohodnú“. Po požiadavke, aby to vysvetlil, uviedol, že „rodičia sa nedohodnú“. Ale d'odo je tam s kamarátkou, a to by nechcel, aby tam ona bola. „Ale ja už mám premyslené, že keď tam pôjdem, skovám sa za dvere a keď tam bude ona, tak ju nastraším a ona odíde“. Na otázku, či chodil do škôlky, tak uviedol, že „už chodil 2 roky do školy“ a že v škole bol teraz 1x. Na otázku ako vychádza s bratom, tak povedal, že „K. je zlý, bije ma, keď som sa hral, tak mi berie veci, telefón a hovorí mi debil“. Maminu aj d'oda má rád rovnako a chcel by, aby K. bol s maminou a „ja s d'odom, keď jeho kamarátku vystraším a ona odíde“. Na otázku odkiaľ vie, že d'odo má kamarátku, uviedol, že „ved' všetci okolo to hovoria“.

7. Podľa čl. 7 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (ďalej len „Dohovor“), ústredné orgány navzájom spolupracujú a podporujú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi svojich štátov na zabezpečenie urýchleného návratu detí a dosiahnutie ďalších cieľov tohto dohovoru. Predovšetkým prijímajú samy alebo prostredníctvom iných orgánov alebo osôb všetky vhodné opatrenia, aby

- a) zistili, kde sa nachádza dieťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené alebo zadržané,
- b) zabránili ďalšej ujme dieťaťa alebo poškodeniu záujmov zainteresovaných osôb prijatím predbežných opatrení alebo zabezpečením prijatia takýchto opatrení,
- c) zabezpečili dobrovoľné vrátenie dieťaťa alebo prispeli k zmiernemu riešeniu situácie,
- d) si vo vhodných prípadoch navzájom vymieňali informácie o sociálnom prostredí dieťaťa,
- e) poskytovali informácie všeobecnej povahy o právnom poriadku svojho štátu v rozsahu týkajúcom sa vykonávania dohovoru,

- f) podali návrh na začatie súdneho alebo správneho konania s cieľom nariadiť návrat dieťaťa alebo napomáhať jeho začatie a vo vhodných prípadoch prijímali opatrenia na zabezpečenie práva styku alebo jeho účinného výkonu,
- g) poskytli alebo uľahčili poskytnutie procesnej pomoci a právneho poradenstva vrátane zastúpenia právnym zástupcom alebo poradcom, ak si to vyžadujú okolnosti,
- h) prijali administratívne opatrenia, ktoré sú potrebné a primerané na zabezpečenie bezpečného návratu dieťaťa,
- i) sa vzájomne informovali o vykonávaní tohto dohovoru, a ak je to možné, odstraňovali prekážky jeho vykonávania.

8. Podľa čl. 16 Dohovoru, po doručení oznámenia o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa podľa článku 3 sa justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, na ktorého územie bolo dieťa premiestnené alebo na ktorého území je zadržované, zdržia rozhodovania vo veci opatrovníckeho práva, až kým sa nerozhodne, že návrat dieťaťa sa podľa tohto dohovoru neuskutoční, okrem prípadu, keď v primeranej lehote po doručení oznámenia nebola podaná žiadosť podľa tohto dohovoru.

9. Podľa § 130 ods. 1, 2, 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd prijme aj bez návrhu vhodné opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého. Súd môže rozhodnúť o dočasnej úprave styku navrhovateľa s maloletým. O prijatí vhodných opatrení súd rozhoduje bezodkladne, spravidla bez vylúčenia účastníkov.

10. V danom prípade súd zistil, že navrhovateľ (otec maloletých detí) a matka maloletých detí uzavreli manželstvo dňa 07. 02. 2015 v Bratislave, pričom rozvedené bolo rozhodnutím Rodinného súdu vo Veľkej Británii dňa 05. 05. 2022. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti, maloletý K. bol navrhovateľom osvojený. Dňa 03. 06. 2022 matka premiestnila maloleté deti mimo územia Veľkej Británie bez súhlasu a vedomia otca, pričom sa od tohto momentu nachádza s maloletými deťmi na území Slovenskej republiky. Na návrh otca začalo ešte dňa 28. 02. 2022 prebiehať vo Veľkej Británii aj konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktorým otec žiadal, aby boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti a zároveň, aby bolo matke zakázané opustiť s deťmi územie Veľkej Británie. Návrh otca na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu do Veľkej Británie bol tunajšiemu súdu doručený dňa 23. 06. 2022. V priebehu konania podal otec aj návrh na nariadenie neodkladného (vhodného) opatrenia, ktorým sa domáhal dočasnej úpravy styku s maloletými deťmi telefonicky aj osobne, nakoľko od dňa 03. 06. 2022 bol s deťmi osobne iba jedenkrát (02. 07. 2022) a telefonické hovory sa konali iba párkrát, pričom matka bezdôvodne obmedzovala jeho kontakt s deťmi

11. Konanie o návrat maloletého dieťaťa je špecifickým konaním týkajúcim sa maloletého dieťaťa, ktorého cieľom je obnoviť pôvodný stav a umožniť príslušnému orgánu v štáte obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, aby rozhodol vo veci starostlivosti o maloleté dieťa. Znamená to, že v predmetnom konaní o návrat súd nerozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu ale len rozhodne, či navráti alebo nenavráti dieťa do krajiny jeho obvyklého pobytu a v závislosti od tohto rozhodnutia príslušný súd vo veciach starostlivosti o maloleté deti v určenej krajine v samostatnom konaní rozhodne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V konaní o návrat teda súd nerozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, t. j. o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov. Zdržanie sa rozhodovania súdu vo veci opatrovníckeho práva je dané výslovne Článkom 16 Dohovoru, ktorým je Slovenská republika viazaná. V konaní o návrat však súd môže s poukazom na § 130 CMP prijať aj bez návrhu účastníkov konania vhodné opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že v danom prípade je možné návrhu otca maloletých detí vyhovieť a je nevyhnutné upraviť pomery maloletých detí v zmysle § 130 ods. 1 CMP prijatím vhodných opatrení, ktoré sú potrebné na zabezpečenie podmienok návratu. Zabezpečením takýchto podmienok je aj uloženie zákazu opustenia územia Slovenskej republiky, evidencia tohto zákazu a hlásenie zmeny pobytu maloletých detí, a to vzhľadom na špecifickosť konania za účelom nutnosti zabezpečenia jeho plynulosti. S prihliadnutím na doterajšie správanie a konanie rodičov, ktorí sa nevedia v záležitostiach týkajúcich sa maloletých detí dohodnúť v záujme maloletých detí, ich vzájomný narušený vzťah a komunikáciu a za účelom zabezpečenia plynulosti konania, súd návrhu vyhovel a uložil obom rodičom maloletých detí zákaz dočasne premiestniť maloleté deti K. a R. z územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho súhlasu súdu a zároveň uložil rodičom maloletých

detí povinnosť oznámiť súdu akúkoľvek zmenu miesta pobytu maloletých detí na území Slovenskej republiky, a to z dôvodu zamedzenia, zmarenia účelu konania o nariadenie návratu maloletých detí do cudziny, zabráneniu ďalšej ujmy maloletých detí ich prípadným premiestnením mimo územia Slovenskej republiky, ako aj zabráneniu poškodenia záujmov otca maloletých detí, ktorý sa v konaní domáha návratu maloletých detí do Veľkej Británie ako krajiny ich obvyklého pobytu. Zároveň súd nariadil zapísanie tohto zákazu aj do evidencie príslušných policajných zložiek za účelom zabezpečenia jeho plnenia.

13. S prihliadnutím na narušenú vzájomnú komunikáciu rodičov a neschopnosť dohodnúť sa v záujme maloletých detí, súd s poukazom na ustanovenie § 130 ods. 2 CMP má za to, že v danom prípade vznikla potreba rozhodnúť aj dočasne o úprave styku otca s maloletými deťmi prostredníctvom telefonickej komunikácie alebo aplikácie umožňujúcej videohrou, ako aj osobne, sledujúc predovšetkým záujem maloletých detí a potrebu zachovania ich vzájomnej citovej väzby a zároveň zabezpečenia práva maloletých detí na pravidelný, rovnoprávny, rovnocenný kontakt s obidvomi rodičmi. Bezodôvodné bránenie maloletému dieťaťu v styku s rodičom sa pokladá za výrazný nedostatok vo výchove dieťaťa, ktorý môže ohroziť vývoj jeho osobnosti v citovej aj charakterovej oblasti v zmysle Článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Matka napriek tomu, že v súčasnosti má deti vo fatickej osobnej starostlivosti, nie je oprávnená druhému rodičovi, otcovi, určovať rozsah a frekvenciu kontaktu s maloletými deťmi. Z uvedeného dôvodu súd videl potrebu dočasnej úpravy styku otca s maloletými deťmi v zmysle § 130 ods. 2 CMP. Cieľom informovanosti pomocou telekomunikačných prostriedkov i osobného kontaktu je zabezpečiť udržanie rodinných väzieb detí s rodičom, ktorý nemá dieťa vo svojej starostlivosti.

14. Súd dáva do pozornosti, že matka je povinná strpieť dočasný stav a prispôbiť tomu svoje osobné aj pracovné záležitosti. Je predovšetkým v záujme maloletých detí a napokon aj obidvoch rodičov, aby maloleté deti mali s otcom zabezpečený kontakt. Matka je tak povinná zabezpečiť pravidelný kontakt otca s deťmi, a to tak, aby bol plnohodnotný pre maloleté deti, ale aj pre otca, a to minimálne v rozsahu uvedenom vo výroku rozhodnutia. Takisto je matka povinná pripraviť maloleté deti na tieto formy kontaktu či už telefonicky alebo prostredníctvom aplikácie umožňujúcej videohovor, ako aj osobný styk s otcom v stanovených termínoch a tento styk im umožniť.

15. Súd v danej veci súčasne zakázal vycestovať otcovi, matke, ale aj akejkolvek inej osobe spolu s maloletými deťmi z územia Slovenskej republiky, a to až do právoplatného skončenia veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/101/2022. Nariadenie takéhoto vhodného opatrenia je potrebné z dôvodu, aby rodičia alebo akákoľvek iná osoba požiadaná ktorýmkoľvek z rodičov, nemohli opustiť územie Slovenskej republiky a zmarili tak prípadný výkon návratového rozhodnutia, pretože rozhodnutie vo veci sp. zn. 37P/101/2022 nie je tohto času právoplatné a nie je ešte v tomto konaní rozhodnuté ani na súde prvej inštancie. Súd preto nariadil zákaz vycestovať maloletým deťom s rodičmi alebo s akoukoľvek inou osobou, aby nedošlo k zmeraniu súdneho konania.

16. Nakoľko prijaté opatrenia boli vydané v priebehu konania o návrat, súd dobu ich trvania určil do dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/101/2022.

17. Zároveň súd aj týmto rozhodnutím apeluje na rodičov, aby zlepšili svoju vzájomnú komunikáciu v otázke výchovy maloletých detí. Je potrebné, aby sa odpútali od nedostatkov ich predchádzajúceho manželského (partnerského) vzťahu a sústredili pomocou kompromisov a tolerancie všetku energiu na to, aby poskytovali maloletým deťom čo najlepšiu starostlivosť, na ktorú majú maloleté deti od oboch rodičov právo.

18. Uznesenie vo výrokoch VI., VII., VIII., IX. a X. (dočasný zákaz rodičom premiestniť maloleté deti z územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho súhlasu súdu, dočasný zákaz maloletým deťom opustiť územie Slovenskej republiky s akoukoľvek inou osobou bez predchádzajúceho súhlasu súdu, zapísanie zákazu premiestnenia maloletých detí z územia Slovenskej republiky do evidencie príslušných policajných zložiek, zapísanie blokácie cestovných pasov maloletých detí do evidencie príslušných policajných zložiek a povinnosť rodičov oznámiť súdu akúkoľvek zmenu miesta pobytu maloletých na území Slovenskej republiky) je vykonateľné jeho vyhotovením. V danom prípade sa jedná o opatrenia v návratovom konaní v zmysle § 130 ods. 1 CMP, ktoré musí súd vzhľadom na charakter konania vydať bezodkladne v zmysle § 130 ods. 3 CMP, nakoľko v konaní o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri vydaní vhodných opatrení zákon vyslovene neustanovuje vykonateľnosť týchto opatrení, súd postupoval analogicky ako pri nariadení neodkladných opatrení, kedy prihliadal predovšetkým na účel,

charakter vhodných opatření, které soud musí přijat bezodkladně. V ostatních výrokcích (I. až V. vrátane) je uznesenie vykonateľné jeho doručením.

19. O trovách konania vrátane neodkladných vhodných opatření bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP), a to písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).